

TÜRKİYE ELEKTRONİK BİLGİSAYAR İÇİN İYİ BİR PAZAR HALİNE GELDİ

KAMU KURULUŞLARININ ELEKTRONİK HESAP MAKİNELERİ ALMA YARISINA GİRLİSMELERİ
ÂTIL KAPASİTE YARATARAK BÜTÇEYE AĞIR YÜK YÜKLEMEDİR,

Türkiye'de 1965 yılında başlamış olan her kamu kuruluşunun bir elektronik hesap merkezine sahip olma yarışı hızla sürmektedir. Kamu kuruluşları birbiri ardından yeni elektronik hesap makineleri alarak mevcut âtil kapasiteyi artırmaktadır.

Bu durum, bütçeye yük olmasına karşılık, Amerikan monopollerinin kârlarını ve Türkiye'deki bazı firmaların komisyonlarını artırmaktan başka bir sonuç doğurmamaktadır.

Bugün belli başlı bütün üniversiteler ve bazı araştırma kurumları en modern elektronik hesap merkezlerini kurmuşlardır. Boğaziçi Üniversitesi ve Marmara Araştırma Enstitüsü, Univac firmasına ait 512 kilobit kapasiteli büyük birer bilgisayar merkezine sahip olmuşlardır. İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Hacettepe Üniversiteleri Amerikan Burroughs firmasına müşteri olmuştur. Orta Doğu Teknik Üniversitesi ise IBM şirketiyle alışveriş yapmıştır.

üniversite, araştırma kurumları ve test bürolarından başka, Karayolları, Devlet Su İşleri, Türkiye Petrolleri, Harita Genel Müdürlüğü gibi kamu kuruluşları da modern bilgisayarlarla donatılmıştır. Ayrıca sivil kesimdeki bilgisayar dalgası, askeri kesime de yayılmıştır.

Üç kuvvetin ayrı ayrı bilgisayar merkezlerinden sonra Genelkurmay Başkanlığı'nda da daha büyük kapasiteli bir bilgisayar alımı üzerinde durulmaktadır. Üstelik diğer kuruluşlar uluslararası uygulamaya paralel olarak bilgisayar kiralaması yoluna giderken askeri kurumlar, mevzuat engellerinden

dolayı, bilgisayarları satın almaktadır.

Türkiye'de su anda en çok iş yapan Univac firmasının 512 kilobitlik bir bilgisayarı 23 milyon liraya mal olmaktadır. Elektronik hesap makineleri, teknoloji ve modelleri çok hızlı değiştiğinden satın alınmaları halinde, çok kısa bir zamanda eskimekte ve yenisini almak ihtiyacı doğmaktadır.

Dünyanın hemen her yerinde bilgisayarlar 24 saat çalıştırılmaktadır. Ödenen kiranın karşılığında tam verim alma endişeleri bilgisayarların geceli-gündüzlü çalışmalarını zorunlu kılmaktadır. Aksi takdirde her saat için ödenmiş olan dolarların karşılığı alınmamış olmaktadır. Halbuki Türkiye'de 24 saat için döviz karşılığında kiralanmış olan bilgisayarlar sadece 9-17 mesaisi boyunca hizmete açık tutulmaktadır.

Bunun dışında Türkiye'deki bilgisayarlar 9-17 mesaisi boyunca da tam olarak kullanılmamaktadır. Bu, elektronik hesap işlerine olan talebin yaratılmış olan kapasiteden çok az olmasından ileri gelmektedir. Kurumlar arasında "gösteriş tüketiminin" kamçılanması, büyük Amerikan tröstlerinin Türkiye temsilciliklerini özel kesimin güçlü firmalarının yapması, gerektiğinden çok daha büyük bir kapasite yaratılmasına yol açmaktadır.

Bilgisayar alanındaki yurtiçi ve yurtdışı uygulamaları bilen uzmanlar, kamu kuruluşlarındaki israfı önlemek için "Devlet Bilgisayar Merkezi" kurulmasını önermektedirler. Aynı uzmanlara göre, bugünkü iş akımına nazaran bir tek bilgisayarla, bütün Türkiye'nin elektronik hesap işlerini yerine getirmek imkânı vardır.